

رسانه‌های جمعی آمریکا و نقشی که در جنگ‌های ترکیبی ایفا می‌کنند

محمد ربیعی

کارشناسی ارشد مطالعات فرهنگی و پژوهشگر
مرکز مطالعات آمریکا

جنگ‌های هیبریدی به‌عنوان نبردی که در آن، ترکیبی از ابزارها و تکنیک‌های نظامی، اقتصادی، سیاسی، اطلاعاتی و فرهنگی برای دستیابی به اهداف نظامی و غیرنظامی به کار می‌رود، امروزه به یک پدیده چالش‌برانگیز در ساحت جهانی تبدیل شده است. در این سناریو، رسانه‌های جمعی، نقش بسیار مهمی ایفا می‌کنند؛ به‌ویژه در مورد آمریکا که به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین نیروهای نظامی و اقتصادی جهان درگیر است. رسانه‌های جمعی به‌عنوان پایگاه اصلی اطلاع‌رسانی و شکل‌دهی به نظرات عمومی، در جنگ‌های هیبریدی نقش بسیار حیاتی دارند. در آمریکا، رسانه‌های مختلف از جمله رسانه‌های تلویزیونی، رادیویی، وب‌سایت‌ها و شبکه‌های اجتماعی، با ارتباط مستقیم با جمعیت، توانسته‌اند به‌عنوان ابزارهایی برای تأثیرگذاری بر نظر عمومی و ساختارهای اجتماعی عمل کنند. استفاده از تکنولوژی‌های پیشرفته در ارتباطات و فناوری اطلاعات، این رسانه‌ها را توانمند می‌سازد تا اطلاعات را به سرعت بالا و به‌صورت گسترده انتشار دهند. در جنگ‌های هیبریدی، این امکان به نظام‌ها این اجازه را می‌دهد که با استفاده از اطلاعات غلط و ترویج اخبار تحریفی، عقاید عمومی را تحت تأثیر قرار دهند و تا حد زیادی تحت کنترل داشته باشند. علاوه بر این، رسانه‌های جمعی در آمریکا به‌عنوان نهادهای مهمی در فرایند سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری نقش می‌آفرینند. تأثیرگذاری این رسانه‌ها بر سیاست خارجی و داخلی کشورها، توانایی آمریکا را در رویارویی با چالش‌های جدید افزایش می‌دهد. در نهایت، اهمیت رسانه‌های جمعی آمریکا در جنگ‌های هیبریدی، حاکی از ضرورت توجه به بعد اطلاعاتی و نرم‌افزاری در راستای تحقق اهداف نظامی و سیاسی کشورها است.

تعریف جنگ هیبریدی و اهمیت رسانه‌های جمعی

جنگ هیبریدی یا ترکیبی، به راهبرد نظامی پیچیده‌ای گفته می‌شود که ترکیبی از جنگ سیاسی، جنگ کلاسیک، جنگ نامنظم، جنگ مجازی، خبررسانی جعلی، دیپلماسی، جنگ دادگاهی، مداخله در انتخابات کشورهای خارجی، برهم زدن بافت جمعیتی، مهاجرپذیری، یورش فرهنگی، ایجاد تضاد دینی و موارد مشابه است. این نوع جنگ از استفاده از تاکتیک‌ها و آرایش‌های نظامی گرفته تا حمله‌های نظامی و غیرنظامی را در برمی‌گیرد. (۱)

رسانه‌های جمعی، نقش مهمی در جنگ هیبریدی دارند. آن‌ها می‌توانند از راه اطلاعات نادرست، دست‌کاری و مداخله، به دنبال تضعیف مشروعیت نهادها، تضعیف اعتماد به نهادها و تغییر نتایج انتخابات باشند. رسانه‌ها می‌توانند با تمرکز بر موضوعات خاص، توجه افکار عمومی را به سمت آن‌ها جلب کنند و باعث شوند که مردم، این موضوعات را مهم‌تر از سایر موضوعات تلقی کنند. همچنین، شبکه‌های اجتماعی به عنوان بخشی از جنگ هیبریدی می‌توانند از راه جمع‌آوری اطلاعات، تعیین هدف، جنگ روانی و عملیات سایبری تأثیرگذار باشند. (۲ و ۳)

مدل‌های ارتباط جمعی و شکل‌دهی افکار عمومی و مدل‌های ارتباط جمعی، نقش مهمی در شکل‌دهی و هدایت افکار عمومی دارند. این مدل‌ها به توصیف و تحلیل چگونگی انتقال پیام‌ها و اطلاعات از طریق رسانه‌ها به مخاطبان گسترده می‌پردازند و می‌توانند تأثیرات مختلفی بر روی نگرش‌ها و رفتارهای جامعه داشته باشند.

برخی از مدل‌های مهم ارتباط جمعی عبارت‌اند از: (۵)

- مدل محرک - پاسخ (S-R): این مدل بر این فرض استوار است که رسانه‌ها می‌توانند مخاطبان را به شیوه‌ای مستقیم و قدرتمند تحت تأثیر قرار دهند.
- مدل جریان دومرحله‌ای: این مدل بیان می‌کند که افراد تأثیرگذار در جامعه، نقش واسطه‌ای در انتقال پیام‌های رسانه‌ای به دیگران دارند.
- مدل وابستگی رسانه‌ای: این مدل تأکید دارد که میزان وابستگی افراد به رسانه‌ها می‌تواند تأثیر آن‌ها بر افکار عمومی را تعیین کند.

رسانه‌های جمعی می‌توانند در تثبیت افکار، اعتقادات، ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی نقش داشته باشند و همچنین می‌توانند در اصلاح نگرش‌های عمومی و ترویج فرهنگ‌های جدید مؤثر باشند. از طرفی، استفاده از رسانه‌های جمعی می‌تواند به تقویت فرهنگ استفاده از اطلاعات و افزایش آگاهی عمومی کمک کند.

در نهایت، مدل‌های ارتباط جمعی و رسانه‌ها، ابزارهای قدرتمندی هستند که می‌توانند در شکل‌دهی به افکار و نگرش‌های جامعه، نقش بسزایی داشته باشند و باید با دقت و مسئولیت‌پذیری از آن‌ها استفاده شود تا از تأثیرات منفی آن‌ها بر جامعه جلوگیری شود. (۴)

نقش رسانه‌ها در جنگ

رسانه‌ها نقش مهمی در جنگ‌های گذشته داشته‌اند. آن‌ها می‌توانند تصویری از وقایع را به مخاطبان ارائه دهند و بر افکار عمومی تأثیر بگذارند. در زمان جنگ، رسانه‌ها بیشتر به عنوان ابزاری برای ترویج جنگ یا صلح استفاده می‌شوند. برخی از رسانه‌ها ممکن است تمرکز خود را بر روی خبرها و گزارش‌های جنگ و خشونت قرار دهند که می‌تواند بر روح و روان مردم تأثیر منفی

تاریخچه رسانه‌های جمعی در آمریکا

تاریخچه رسانه‌های جمعی در آمریکا بسیار جالب و پرفرازونشیب است. از زمان انتشار اولین روزنامه در بوستون در سال ۱۶۹۰، رسانه‌های آمریکا، راهی طولانی را طی کرده‌اند. در عرض ۵۰ سال، مجلات در چندین شهر بزرگ آمریکا نیز شروع به چاپ کردند. ظهور رادیوی تجاری در آغاز قرن بیستم، به انحصار چاپ در رسانه‌ها در آمریکا پایان داد و به مخاطبان سراسری و سپس جهانی، دسترسی بی‌سابقه‌ای به برنامه‌های صوتی زنده داد.

پس از جنگ جهانی دوم، تلویزیون به عنوان رسانه‌ای قدرتمندتر وارد صحنه شد و پیش‌بینی‌ها حاکی از آن بود که به دلیل برنامه‌های متنوع و جذاب تلویزیون، رسانه‌های دیگر، با کاهش مخاطب روبه‌رو شوند. با پیشرفت تکنولوژی و ظهور فناوری ماهواره، شبکه‌های

بگذارد. از سوی دیگر، رسانه‌ها می‌توانند نقش مهمی در ترویج افکار صلح‌آمیز در جامعه داشته باشند. (۹) در جنگ نرم، رسانه‌ها به عنوان ابزاری قوی برای هدایت و کنترل افکار عمومی شناخته می‌شوند و می‌توانند در تقویت وحدت و انسجام ملی نقش داشته باشند. همچنین، رسانه‌ها در دوران دفاع مقدس، نقش برجسته‌ای داشته‌اند و در انتقال تجربیات و برطرف کردن نکات مبهم، مؤثر بوده‌اند. (۱۰)

به‌طور کلی، رسانه‌ها می‌توانند در شکل‌دهی به نگرش‌ها و رفتارهای جامعه، نسبت به جنگ و صلح، نقش مهمی ایفا کنند و بسته به نحوه استفاده از آن‌ها، می‌توانند به عنوان ابزاری برای ترویج صلح یا تشدید جنگ عمل کنند. این مسئولیت بزرگی است که رسانه‌ها باید با دقت و هوشیاری به آن بپردازند و تأثیرات خود را بر جامعه در نظر بگیرند. (۹)

تلویزیونی آمریکا توانستند به مخاطبان خارج از کشور آمریکا و در سطح جهان دسترسی پیدا کنند.

رسانه‌های تعاملی که با پیشرفت تکنولوژی دیجیتال و افزایش همگرایی تلویزیون‌های رایانه‌ای، تلفنی و کابلی تقویت می‌شوند، نمایانگر روند اصلی پایان قرن بیستم و آغاز قرن بیست و یکم هستند.

رسانه‌های چاپی و الکترونیکی در ایالات متحده، با ارائه اخبار گسترده و گزینه‌های سرگرمی، عنصری فراگیر در جامعه آمریکا هستند. اقتصاد، نقش اساسی در شکل دهی به اطلاعات ارائه شده به مردم ایالات متحده در روزنامه‌ها، رادیو و تلویزیون و اکنون در اینترنت دارد. بیشتر منابع اصلی اطلاعات، روزنامه‌های مهم شهری، مجلات هفتگی و... به منظور به دست آوردن درآمد هستند. در سال ۲۰۰۰، مشتریان اطلاعات و طراحان محصولات تفریحی رسانه‌ای، بیش از ۶۷۵ دلار برای هر شخص هزینه کردند و تبلیغ‌کنندگان ۲۱۵ میلیارد دلار بیشتر هزینه کردند تا محصولات خود را به توجه عموم مردم آمریکا برسانند. (۱۵)

رسانه‌های آمریکایی و نقش آنها در جنگ‌های

پیشین

در همین راستا بایستی گفت که رسانه‌های آمریکا، در جنگ‌های گذشته نقش بسیار مهمی داشته‌اند. آن‌ها بیشتر به عنوان ابزاری برای تأثیرگذاری بر افکار عمومی و جهت دهی به حمایت یا مخالفت با جنگ‌ها استفاده شده‌اند؛ برای مثال، در جنگ جهانی دوم، رسانه‌های آمریکا از جمله تولیدات تبلیغاتی والت دیزنی، در ترویج پیام‌های حمایتی از جنگ و تشویق مردم به مشارکت در تلاش‌های جنگی، نقش داشتند. در جنگ‌های بعدی مانند جنگ ویتنام، رسانه‌ها با

پخش تصاویر و گزارش‌های جنگی، تأثیر قابل توجهی بر نگرش عمومی داشتند و در برخی موارد منجر به افزایش مخالفت‌ها با جنگ شدند. همچنین، در جنگ خلیج فارس و جنگ عراق، رسانه‌های آمریکا با پوشش گسترده اخبار و اطلاعات، در شکل دهی به دیدگاه‌های عمومی و حمایت از سیاست‌های دولت آمریکا نقش داشتند. (۱۶)

رسانه‌های آمریکا همچنین در بحران‌های نوین و جنگ‌های پست مدرن، با استفاده از ترکیبی از رسانه‌ها و ادوات نظامی پیشرفته، در ایجاد جنگ روانی و تأثیرگذاری بر افکار عمومی، نقش داشته‌اند؛ این نقش آفرینی رسانه‌ها، نشان دهنده قدرت و تأثیر آن‌ها در جنگ‌ها و منازعات بین‌المللی است و می‌تواند هم به عنوان ابزاری برای ترویج صلح و هم به عنوان ابزاری برای تشدید جنگ عمل کند؛ بنابراین، رسانه‌ها مسئولیت بزرگی در ارائه اطلاعات دقیق و متعادل، به مردم دارند تا از تأثیرات منفی آن‌ها بر جامعه جلوگیری شود. (۱۸)

رسانه‌های آمریکایی و جنبش زن، زندگی، آزادی

رسانه‌های آمریکایی در جنبش «زن، زندگی، آزادی»، از تاکتیک‌های مختلفی برای افزایش آگاهی و تحریک افکار عمومی جهان استفاده کرده‌اند. این تاکتیک‌ها شامل پوشش گسترده اخبار و رویدادها، انتشار گزارش‌های تحلیلی و مصاحبه‌ها با فعالان و شرکت‌کنندگان در جنبش و همچنین تمرکز بر داستان‌های شخصی و تجربیات افرادی که مستقیم تحت تأثیر این جنبش قرار گرفته‌اند، بوده است. رسانه‌ها همچنین با استفاده از شبکه‌های اجتماعی و پلتفرم‌های آنلاین، توانسته‌اند تصاویر و ویدئوهایی از اعتراضات

به دولت و ملت ایران به این جنبش کمک کرده‌اند. این تاکتیک‌ها نه تنها به افزایش آگاهی کاذب و دروغین کمک کرده‌اند بلکه به تقویت جنبش و ایجاد ناهنجاری‌های اجتماعی بسیاری در جامعه ایران نیز منجر شده‌اند.

نتیجه‌گیری

رسانه‌های جمعی و نقش آن‌ها در جنگ‌های هیبریدی، موضوعی است که به شدت مورد توجه قرار گرفته است. جنگ‌های هیبریدی که ترکیبی از روش‌های سنتی و نامنظم جنگ هستند، از ابزارهای نظامی و غیرنظامی برای دستیابی به اهداف سیاسی استفاده می‌کنند. این نوع جنگ‌ها به دنبال پیروزی نیستند بلکه هدف آن‌ها تضعیف مشروعیت نهادها، تغییر نتایج انتخابات و ایجاد بی‌ثباتی از راه اطلاعات نادرست و دست‌کاری است.

و رویدادهای مرتبط با جنبش را به اشتراک بگذارند و از این راه، توجه بین‌المللی را به سمت این موضوع جلب کنند. این رویکرد به افزایش حمایت جهانی از جنبش و ایجاد فشار بر دولت‌ها برای پاسخگویی به خواسته‌های معترضان کمک کرده است. علاوه بر این، رسانه‌های آمریکایی با تأکید بر نقض حقوق بشر و آزادی‌های فردی در ایران، به افزایش آگاهی عمومی درباره مسائل حقوق زنان و تبعیض‌های جنسیتی کمک کرده‌اند. این امر به ایجاد یک گفتمان جهانی در حمایت از حقوق زنان و آزادی‌های فردی منجر شده است. (۱۱، ۱۲ و ۱۳)

از این رو می‌توان گفت رسانه‌های آمریکایی با ارائه تصویری پوشالی و دروغین از اهداف و خواسته‌های جنبش «زن، زندگی، آزادی»، به تقویت همبستگی بین‌المللی و ایجاد فضایی برای اعمال فشار حداکثری

۳. «جنگ هیبریدی»؛ الگوی نوین نظامی ناتو -
 خبرگزاری مهر | اخبار ایران و ...
<https://www.mehrnews.com/news/3814009/>

۴. تکنیک‌های جنگ روانی - بررسی‌های رسانه‌ای
 تحریریه. <https://www.tahririh.com/news/17564/>

۵. مدل‌های ارتباط جمعی، سون ویندال و دنیس
 مک کوایل، ناشر دفتر پژوهش‌های رادیو (۱۳۸۸)
 فصل سوم، صفحه ۱۱۹-۱۴۰

۶. نقش رسانه‌ها در هدایت فرهنگ عمومی - ایسنا.
<https://bing.com/search?q=%d8%af%d8%85%b7%ac%ab%db%ac+%d8%db%a7%87%ac%e2%4b%7d%a7%aa%d8%b7%a7%db%b9%ac%da%8%b7%8%db%85%88%85%b9%b1%7d%8%aa-%d8%a7%da%9f%aa%d8%b3%ac%db%86%da>

۷. ارتباطات جمعی چیست؟ - فلسفه رسانه و ارتباطات
 جمعی و اجتماعی. <https://www.nabzkeyhani.com/>
<https://www.nabzkeyhani.com/%b7%da%7%aa-%d8%b7%da%ac-%db%b9%85%ac%da%aa-%d8%a7%da%9f%aa%db%86%da>

۸. ارتباطات جمعی - پرتال جامع علوم انسانی. <http://www.ensani.ir/fa/article/field/153>
<http://www.ensani.ir/fa/article/field/153>

۹. نقش رسانه‌ها در ترویج جنگ و صلح
 DW <https://www.w.com/29/9/1394>
<https://www.w.com/29/9/1394>

رسانه‌های جمعی، به‌ویژه با گسترش فناوری‌های دیجیتال، نقش مهمی در این جنگ‌ها ایفا می‌کنند. رسانه‌های جمعی آمریکا به‌عنوان رسانه‌های نخبگانی شناخته شده برای رسانه‌های دیگر، نقش بسیار مهمی را در این مورد ایفا می‌کنند. آن‌ها می‌توانند به‌عنوان شریان‌های عصبی عمل نمایند و اطلاعات را در سطح جهانی منتشر کنند. این امر به طراحان جنگ‌های هیبریدی اجازه می‌دهد تا اذهان عمومی را تحت تأثیر قرار دهند و روایت‌های جعلی را جایگزین واقعیات کنند.

در آینده، با توجه به رشد فزاینده فناوری و ارتباطات، انتظار می‌رود که رسانه‌های جمعی و به‌صورت ویژه رسانه‌های جمعی آمریکایی، نقش بیشتری در جنگ‌های هیبریدی ایفا کنند. این موضوع می‌تواند چالش‌های جدیدی را برای جوامع و دولت‌ها ایجاد نماید؛ زیرا آن‌ها باید راه‌هایی برای مقابله با اطلاعات نادرست و حفظ امنیت اطلاعاتی خود پیدا کنند. این مسئله نیاز به همکاری بین‌المللی و گسترش استراتژی‌های جدید برای مقابله با تهدیدات هیبریدی را نشان می‌دهد.

منابع

۱. جنگ ترکیبی - ویکی‌پدیا، دانشنامه آزاد. <https://da.wikipedia.org/wiki/%D8%A6%AC%D9%fa>
<https://da.wikipedia.org/wiki/%D8%A6%AC%D9%fa>

۲. جنگ هیبریدی ایالات متحده آمریکا و عربستان سعودی علیه جمهوری اسلامی. <https://www.farsnews.ir/news/1401>

۱۶. نقش رسانه‌ها در مدیریت بحران‌ها و منازعات بین‌المللی قرن بیستم. <https://civilica.com/doc/534771/>

۱۷. نقش رسانه‌ها در تحریف اخبار خاورمیانه - پرتال جامع علوم انسانی. <http://ensani.ir/fa/article/21867>
-B۴%D۸٪۸۲%D۹٪۸۶%D۹٪/۲۱۸۶۷/article
-۸۷%D۹٪۸۶%D۹٪A۷%D۸٪B۳%D۸٪B۱%D۸٪
-B۱٪AF%D۸٪D۸٪-A۷%D۸٪۸۷%D۹٪
-۸۱٪AC%D۹٪DB/B۱%AD%D۸٪AA%D۸٪D۸٪
-B۱%D۸٪A۷%D۸٪A۸٪AE%D۸٪D۸٪A۷%D۸٪
۸۵%D۹٪B۱%D۸٪۸۸%D۹٪A۷٪AE%D۸٪D۸٪
۸۷%D۹٪۸۶%D۹٪A۷٪AC%D۸٪DB٪

۱۸. Magiran | رسانه‌ها؛ بحران‌های نوین و جنگ‌های پست مدرن. <https://www.magiran.com/pa>
d/a۷/d۸/b۳/d۸/b۱/d۸٪/۳۹۳۲۷۱/per
۹b-%d۸٪a۷/d۸٪۸۷/d۹٪-۸۷/d۹٪۸۶٪۹
-۸۶/d۹٪a۷/d۸٪b۱%ad% d۸٪d۸٪a۸٪:d۸
۸ c - %d b %a ۷ %d ۸ %۸ ۷ %d ۹ %
-۸ ۶ %۸ c %d ۹ %d b %۸ ۸ %d ۹ %۸ ۶ %d ۹
da %a f - %۸ ۶ %a c %d ۹ %d ۸ % -۸ ۸ %d ۹ %
۸ c - %d b %a ۷ %d ۸ %۸ ۷ %: d ۹
a a - %d ۸ %b ۳ %b e %d ۸ %: d ۹
۸۶/d۹٪b۱%af/d۸٪d۸٪۸۵٪:d۹

AC-%.۸C%D۸٪DB٪۸۸٪D۹٪B۱٪AA%D۸٪D۸٪
-%B۵٪D۸٪-۸۸٪DA٪AF-%/D۹٪۸۶٪AC%D۹٪:DA
۱۸۹۳۰۶۰۳-AD/a%D۸٪۸۴٪D۹

۱۰. نقش رسانه در جنگ نرم. <https://snn.ir/fa/news-۸۷%D۹٪۸۶%D۹٪A۷%D۸٪B۳%D۸٪B۱%D۸٪DA٪AF-%.۸۶٪AC%D۹٪D۸٪-B۱٪AF%D۸٪D۸٪۸۵%D۹٪B۱%D۸٪۸۶٪:D۹>

۱۱. آسیب‌شناسی جنبش «زن، زندگی آزادی» و ظرفیت‌های ناشناخته آن. <https://www.bbc.com/persian/articles/cgl۸d۶zv۴ndo>

۱۲. جنبش «زن، زندگی، آزادی»، برنده جایزه مطبوعات اروپا در سال ۲۰۲۳ شد. <https://parsieuronews.com/women-life-freedom-۱۴/۰۹/۲۰۲۳/com-movement-wins-european-media-award-۲۰۲۳-in-m۱۰۰>

۱۳. آزادی پوشش، دستاورد جنبش «زن، زندگی، آزادی» - BBC News فارسی. <https://www.bbc.com/persian/articles/cljw۷۱۸pnk۲۰>

۱۴. چهاردهه جنگ پیچیده ترکیبی علیه ایران - IPSC - مرکز بین‌المللی مطالعات صلح. <https://peace-b۱/d۸٪a۷/d۸٪۸۷/d۹٪۸۶٪ipsc.org/fa/%da%af-%.۸۶٪ac% d۹٪d۸٪-۸۷/d۹٪۸۷/af/d۹٪d۸٪af%۸c% d۸٪db%۸۶٪۸c%da%be%db%:d۹۸c% d۸٪db%da%۹٪b۱%aa% d۸٪d۸٪-۸۷%:d۹-۸۷٪۸c% d۹٪db%۸۴% d۹٪b۹٪۸c-%d۸٪db%a۸٪/۸۶% d۹٪a۷% d۸٪b۱%۸c% d۸٪db%a۷% d۸٪>

۱۵. رسانه‌های آمریکا | USFacts.ir. <https://usfacts.ir/۱۰۴۱۴۰۲/۰۴/۱۴۰۰/>